

Коли Соня була маленька

Коли собачка Соня була маленька...

Ні, так неправильно говорити! Тобто як це — МАЛЕНЬКА? Якщо порівняти зі слоном чи китом, то всі — маленькі. А якщо порівняти Соню з жабкою чи жуком — то вона просто велетень, собачий слон чи навіть кит. Отож правильніше було б сказати: коли собачка Соня була доволі маленька.

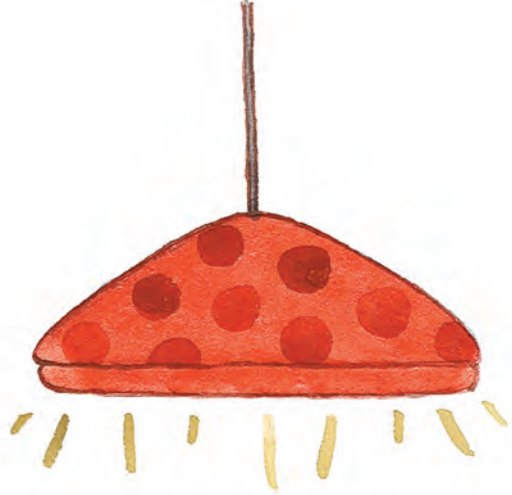
А втім, так говорити теж не дуже правильно: ДОВОЛІ МАЛЕНЬКА — означає, що тебе можна носити на руках чи в кошику для собак. А Соню ніхто на руках не носив. Вона сама всюди ходила, а часом гасала довкола господаря чи квітника.

Власне, коли Соня була молодша, ніж зараз, у неї щохвилини виникали питання: маленькі, великі... й дуже великі. Дуже великі — то такі питання, що не вклалися навіть у голову Івана Івановича, хоч голову він мав чималеньку і капелюха носив 60-го розміру.

Отож розумна Соня часто мусила шукати відповіді самотужки. А це геть не просто: часом знайти відповідь значно складніше, ніж цукерочку в шафі чи кісточку в холодильнику.

Та маленька Соня була вельми впертою і допитливою собачкою. І навіть якщо шукала відповідь не там і думала неправильно, то правильно робила, що ДУМАЛА.

Тому що коли думаєш, значно швидше ростеш і дорослішаєш.

Де вмикається Небо?

Розумна Соня дуже любила читати книжки. А понад усе, коли господар ішов на роботу і їй не було що робити. Хіба дивитись у вікно, та за вікном не відбувалося геть нічого цікавого. А в книжках відбувалося те, чого не було на вулиці. Приміром, у книжці «Слон і Моська» вулицею водили слона. А на вулиці, де жила

Соня, зроду не водили слонів. Собак водили, осликів водили, якимось навіть коня водили. Але то трапилося лиш одного разу і дуже давно.

«Ні, в книжках усе геть цікавіше, ніж насправді», — думала собі розумна Соня.

Настала осінь, дні покоротшали, сонце визирало вряди-годи, і в квартирі було темно, майже як під диваном.

— Ти зіпсуєш зір, — зауважив Іван Іванович. — Треба увімкнути світло.

— А як його увімкнути? — запитала Соня.

— Бачиш, на стіні пластмасовий пиптик? Це вимикач. Отак вмикаєш, а так — вимикаєш.

— Ото й усе? — здивувалася Соня. До цього вона не замислювалась, звідки береться світло.

Вимикач розміщувався високо. Та розумна Соня враз зметикувала. Вона підсунула ослінчик і стукнула лапкою по вимикачеві. Спалахнуло світло. Стукнула вдруге — вимкнулося. Стукнула ще раз — знов увімкнулось.

— Ура! — зраділа Соня і посунула ослінчик по всій квартирі. Вона увімкнула світло і в передпокої, і у ванній кімнаті, і в кухні, і в туалеті. І настільну лампу також. А потім вимкнула. А потім знов увімкнула.

— Послухай-но, — сказав хазяїн. — Так у нас усі лампочки перегорять.

— Тоді увімкнімо всі й не будемо вимикати, — запропонувала Соня.

— Тоді на оплату електрики моєї зарплати не вистачить, — зітхнув Іван Іванович. — Вона ж бо дорого коштує, розумієш?

— Авжеж, — кивнула розумна Соня й кинулась вимикати світло. Увечері, милуючись зорями, що мерехтіли над дахами будинків, Соня замислилась.

— А хто вмикає небо? — поцікавилась вона в Івана Івановича.

— Яке небо? — здивувався той.

— Ну, сонце, місяць...

— Ніхто не вмикає.

— Тобто як це ніхто?

— А отак. Самі спалахують.

Але розумна Соня не повірила й почала спостерігати за всім, що відбувається довкола. Якимось чином вона помітила, що до ліхтарного стовпа під'їхала машина з висувним майданчиком. Майданчик

піднявся. Людина, що сиділа на ньому, щось крутнула — і зблиснуло світло.

«Ага, — подумала Соня. — Отож вимикач ліхтаря — на стовпі. А вимикач неба, певно, ще вище. На якомусь височезному будинку. Чи на дуже-дуже-дуже високому дереві».

Лазити по деревах Соня не вміла й заздрісно поглядала на птахів.

«Ось, — уявляла вона собі, — сидить на дереві якась нетямуща ворона і дзьобає пиптик — вимикає сонце і місяць. А якщо й птахи не дотягуються до вимикача? А лиш космонавти?»

Соня по телевізору бачила, як високо в небі літають зорельоти і космонавти повсякчас вмикають різні прилади.

«Ех, якби я була космонавтом, — замріялась Соня, — я б умикала й вимикала небо, коли заманеться. Захотілося спати — вимкнула. Захотілося гуляти — увімкнула. Чи, приміром, залізе злодюжка вночі в магазин, а я раз — запалю світло, він і накиває п'ятами. Чи заблукає хтось у хащах, а я — клац! — і порятую його».

Соня навігадувала випадків, коли б вона вмикала сонце, місяць і зорі. І так замріялась, що не одразу помітила, як на вулиці та у квартирі посутеніло. А коли помітила, то вирішила не запалювати світло.

Тому що електрика дорого коштує, як сказав Іван Іванович.

І ще тому, що читати краще при світлі, а мріяти — в темряві.

Холодильник

Найцікавішим місцем у квартирі був холодильник. Там повсякчас з'являлося щось нове та смачненьке. Розумна Соня навчилася відчиняти його ще змалку. Часом холодильник стояв собі тихенько, а часом буркотів, мов ситий кіт... Навіваючи Соні думки про їжу. Спершу їй кортіло бодай глянути на неї, потім бодай торкнутися тієї їжі, потім лиш понюхати, а потім... їжа раптово зникала.

— Ти знов лазила в холодильник без дозволу?! — сердився Іван Іванович. — Дивись, погладшаєш й у двері не просунешся — як я тоді з тобою гулятиму?

Соня обіцяла, що більше не наблизиться до холодильника. І тиждень чи й більше тримала слово. А потім їй знов закортіло поглянути на їжу, просто перевірити: є вона там чи ні? І все починалося спочатку.

Коли інших справ у Соні не було, їй дуже подобалося грати в піжмурки. Вона мала три улюблених схованки: під диваном, у коморі й у шафі. Соня ховалась у котрійсь із них і чекала: знайде її Іван Іванович чи ні? Усі ці місця Іван Іванович, звісно, чудово знав. Та Соні не шукав:

— Рахую до трьох і йду гуляти без тебе, — говорив він. — Один, два...

На три Соня вихоплювалась зі сховку.

А що хазяїн не хотів із нею грати, Соня мусила сама гратись у піжмурки... Чи з уявними злодіями й грабіжниками. Подеколи Соні ввижалось, як вони скрадаються в дім і цуплять коштовності... А її, Соні, не знаходять.

Та хтозна-чому ці уявні злодії вмить її знаходили: і під диваном, і у шафі, і в коморі. Отож одного разу Соня зметикувала сховатись у холодильник. Можливо, там її злодії не відшукають?

Соня лиш не знала, поміститься вона в холодильник чи ні?

— Ану спробую!

Спершу Соня ніяк не поміщалася, але потім здогадалася переставити консерви й банки на верхні полицки. Заважала лиш ковбаса, отож Соня її з'їла й чудово вместила у нижньому відділенні.

«І зовсім я не товста», — зраділа Соня й хотіла вже було вилізти... аж раптом дверцята холодильника зачинилися, і світло згасло.

«Ой, ой, ой!» — Соня штовхала дверцята, та зсередини вони не відчинялися.

Соня не на жарт перелякалася й замислилась, що ж їй робити далі?

«От якби Іван Іванович повернувся з роботи та схотів повечеряти. Чи злодюжки залізли у квартиру та надумали обчистити холодильник. Тут я як вискочу, тут я як вистрибну... Вони й утечуть!»

Та час спливав... А злодюжки не приходили й не приходили. Та й Іван Іванович не повертався. Соні раптом спало на думку, що хазяїн навряд чи здогадається, що вона в холодильнику. Хвилюватиметься, бігатиме й шукатиме її на вулиці, зателефонує у міліцію¹ й до сусідів. Хвилювання, звісно, геть зіпсує апетит, і він навіть не зазирне до холодильника. Ото жах!

Соня лежала й тремтіла. Лиш не знала чому — з переляку чи від холоду? Взимку бувало й холодніше. Та взимку Соня бігала, й бігала так хутко, що де там морозу її наздогнати та схопити своїм крижаним лапищем. А в холодильнику не побігаєш, та й не походиш до пуття.

«Ще трохи і я таки за-за-замерзну», — подумала вона собі.

Аж тут холодильник відчинився, і вона побачила перелякане обличчя Івана Івановича.

Соня хотіла було спитати: «Чи добре я сховалась?» Але видушила лиш: «За-за-за-за...»

— Бачу, що замерзла, — сказав Іван Іванович, дістаючи тремтячу Соню з полиці.

— А як ти здо-до-га-га-да-дався, що я в хо-хо-холодильнику?

— Він так тремтів, що й здогадуватися було нічого.

Іван Іванович відніс Соню у ванну, увімкнув гарячу воду й навіть не сварив її за з'їдену ковбасу. Лиш запитав:

— Що ти робила в холодильнику?

¹ Давня назва поліції.

— Вартувала ковбаску від злодіїв і грала в піжмурки, — відповіла Соня.

Після ванни хазяїн загорнув її в теплу ковдру та поклав на диван.

— І зовсім я не товста, — буркнула Соня, поринаючи в сон.

— Ні, не товста, — зітхнув Іван Іванович. — Але дурненька!

Обережно, злі двері!

Якось увечері, повертаючись із прогулянки, Іван Іванович подзвонив до сусідки на прізвище Бджілкіна, що жила на поверх нижче:

— Хто там? — почулося з-за дверей.

— Іван Іванович, — назвався Іван Іванович.

— Що за Іван Іванович?

— Ваш сусід із 66-ї квартири. До моєї поштової скриньки помилково кинули вашого листа.

Двері бридко рипнули, ледь прочинилися, й звідти вистромився довгий гострий ніс:

— Давайте листа.

Соня зазирнула у щпарину й угледіла ланцюжок:

— А чому у вас двері на ланцюжку?

— Що? — отетеріла сусідка.

— Часом на ланцюгу тримають собак, щоб вони не кидалися на людей і не кусали їх, — пояснила Соня. — Може, у вас двері злі?

— Що?! — вигукнула сусідка Бджілкіна. — Собаки геть знахабніли!

— Даруйте, — вибачився Іван Іванович. — Собачка у мене маленька й дурненька.

Соня хотіла було обуритись. Та сусідка її випередила:

— Дурненька? Та ні, навпаки, вона у вас хитромудра. Ану геть звідси! Інакше міліцію викличу!

І вона щосили захряснула двері, аж мало не прищикнула свого довгого носа. Чи це самі двері від злості захряснулись? Соня не знала напевно.

Іван Іванович глянув на Соню й похитав головою:

— Ну, й навіщо ти таку дурість змолола?

— Це не дурість, — відповіла Соня. — Якщо людина зла, то у неї все зле: і обличчя, і двері, і меблі!

— Меблі злими не бувають, — заперечив Іван Іванович.

«Ще й як бувають!» — подумала Соня. От, приміром, кульгавий стілець, який раз по раз намагався впасти і прищикнути їй хвостика! А буфет у кухні був добрий. І холодильник був добрий. Лиш трохи боязкий і завжди тремтів, коли його відчиняли.

А ще вона згадала, що двері в їхній 66-й квартирі теж спершу були суворі й брязкали замком, поки розумна Соня не знайшла до них правильний підхід.

Про все це Соня хотіла було розповісти хазяїну, але передумала, бо він знову скаже, що вона меле дурниці.

Іван Іванович умить забув про цю пригоду. Проте Соня все чудово запам'ятала. І другого дня, коли він був на роботі, а сусідка пішла у крамницю, вона мерщій спустилася на поверх нижче й великими літерами надряпала:

«ОБЕРЕЖНО, ЗЛІ ДВЕРІ!»